

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOST302SOK Komparatisztika I. ea.

Tantárgy neve: Komparatisztika	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOST302SOK, BTOST307SOK (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kertész Noémi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Kertész Noémi adjunktus	
Tantárgyi egység: Komparatisztika I. ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOST302SOK (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 2Ö (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak összel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 1 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonekérés módja (a/gy/k/b): kollokvium (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonekérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A kurzus hallgatói a modernség kanonikus szövegeiből (Conrad, Hemingway, Camus, Duras, Thomas) kiindulva ismerkednek meg a gender-, a posztkoloniális, az egzisztencialista kritika alkalmazhatóságával, e megközelítések komplex voltával, illetve közép- és kelet-európai recepciójával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: a posztkoloniális, gender, egzisztencialista tudás: A hallgatók európai és kulturális kontextusokra való kitekintéssel ismerik meg a magyar irodalom kommunikációs formáinak, szövegtípusainak, történeti folyamatainak és jelentős korszakainak fő jelenségeit, irodalmi értelmezésének ismert eljárásait és módszereit. Képet kapnak az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereiről, megismerkednek egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.</p> <p>képesség: A hallgatók megismerve az irodalmi hagyományok szerepét a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítésében, e jelenségeket releváns európai kontextusban értelmezik. Megtanulnak az irodalomtudomány jellemző kérdéseiről több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni. – Képesek lesznek az irodalmi szövegeket, illetve az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni, a problémákat releváns módszertani megközelítésből elemezni.</p> <p>attitűd: A hallgatók megismerik a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, kiállnak annak megőrzésért. Tudatosan képviselik a megismert szakmai normákat, és hitelesen közvetítik azokat.</p> <p>autonómia és felelősség:</p>	

A hallgatók megtanulnak felelősséget vállalni szövegeikért, tisztán látni azok szakmai értékét és esetleges hiányosságait, betartani a tudományterületen érvényes szakmai és etikai normákat. Tudatosan képviselik az irodalom- és kultúratudomány területén alkalmazott módszereket, és elfogadják más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait

Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:

1. Joseph Conrad prózája
2. A conradi minták
3. Hemingway elbeszélései
4. Férfiasság és éthosz Conrad és Hemingway műveiben
5. Camus Algériája
6. A posztkolonialista kritika
7. Duras és Indokína: A szerető
8. Écriture féminine mint traumaelbeszélés
9. Grotzeszk és poézis Dylan Thomas walesi történeteiben
10. Kolonializmus és posztkolonializmus Kelet-Európában
11. A poszt-szovjet Európa
12. Kisebbségi irodalmak
13. Posztmodern identitások
14. Közép-európaiság és regionalizmus

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Comparative Literature in the Age of Multiculturalism (Parallax: Re-visions of Culture and Society) Ed. Charles Bernheimer, Baltimore and London, The John Hopkins University Press.
1994.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Szövegek:

Joseph Conrad, A haladás előőrse = Huszadik századi brit novellák : brit dekameron / [... összeáll. és szerk. Vajda Miklós]. Budapest : Noran, 2005. p. 30-63.

Joseph Conrad, A sötétség mélyén <http://terebeess.hu/keletkultinfo/sotetseg.html>!

Joseph Conrad, Emlékképek= A párbaj, Bp. Európa, 2010. 9-169

Ernest Hemingway: Francis Macomber rövid boldogsága; A Kilimandzsáró hava; A fehér elefánt alakú hegyek

Albert Camus: A vendég; A pestis; Közöny

Marguerite Duras, Fájdalom = Huszadik századi francia novellák; Budapest : Noran, 2005. p. 329-384.

A szerető

Rudyard Kipling: Az út vége = A gondolkodó bika : válogatott elbeszélések / BP-, Kelet K., 2010. 189-208. vagy Huszadik századi brit novellák : brit dekameron / [... összeáll. és szerk. Vajda Miklós]. Budapest : Noran, 2005. 64-88

Dylan Thomas: A mi erdőnk alján, Budapest, Európa, 1960/ vagy = XX. századi angol drámák, Budapest, : Európa, 1985. - p. 727-792

Szakirodalom:

Richard Lehan, *Literary modernism and beyond : the extended vision and the realms of the text* / LSU Press, 2012

Marinovich Sarolta, Joseph Conrad: A sötétség mélyén = 25 nagyon fontos angol regény, Budapest, 1996. 142-160.

Edward B. Said, Joseph Conrad és az imperializmus = A posztmodern irodalomtudomány kialakulása, Osiris, 2002 678-681

Varga László: Camus: A pestis = 25 fontos francia regény, 1996. 258-268

Skutta Franciska: A szerető = 25 fontos francia regény, 1996, 290-302.

Edward W. Said- Cristoph Burgmer, *Bevezetés a posztkoloniális diskurzushoz* = A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény. Szerk.: BÓKAY Antal, SZAMOSI Gertrud, SÁRI László, Budapest, Osiris, 2002.602-613.

Homi K Bhabha: A posztkoloniális és a posztmodern. A társadalmi hatóerő kérdése. *Helikon*. 42. 1996. 4. 484-509.

Bényei Tamás: A gyarmati találkozás pszichopatológiája. *Filológiai Közöny* 2007/1-2. 35-47. vagy Kelet-nyugati átjárók 1. Szerk: Fenyvesi Kristóf, Kasznár Veronika, Orbán Jolán, Jelenkor, Pécs, 2011. 99-115.

Ewa Thompson: *Közép-Európa története mint posztkolonialista elbeszélés*. THOMPSON, Ewa, *Közép-Európa története mint posztkolonialista elbeszélés*, Nagytás 2010. 3.

Pálfalvi Lajos, Posztkolonializmus a határ két oldalán, *Szépirodalmi Figyelő*, 2012. 4. 23–26. Mikola Rjabcsuk, Nyugati „eurázsianizmus” és az „új Kelet-Európa”: A kirekesztés diskurzusa, *Szépirodalmi Figyelő*, 2012. 4. 59–70.

Dariusz Skórczewski, Európa kellemetlen (poszt)kolóniái, *Szépirodalmi Figyelő*, 2012. 4. 42–58.

Ihar Babkou A modern/posztkoloniális a kelet-európai határvidéken, *Szépirodalmi Figyelő*, 2012. 4. 27–41.